

Rapport 2021-610

Is een herkeuring nodig bij verlenging van een gehandicaptenparkeerkaart? Een onderzoek naar de handelwijze van de gemeente rond het verlengen van een gehandicaptenparkeerkaart

Samenvatting

In dit rapport gaat het om een situatie waarin de geldigheid van een gehandicaptenparkeerkaart verliep en betrokkene een nieuwe kaart moest aanvragen. In zo'n situatie moet beoordeeld worden of er weer, net als bij de vorige kaart, een herkeuring door de GGD moet plaatsvinden. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente bij die beoordeling alleen kijkt naar het advies dat de GGD heeft gegeven bij de keuring voor de vorige kaart.

Naar het oordeel van de ombudsman stelt de gemeente zich daarmee onvoldoende actief op. Een fysieke herkeuring kan, zeker voor een chronisch zieke burger, belastend zijn en brengt bovendien aanzienlijke kosten met zich mee. Uitgangspunt moet zijn dat hij niet wordt belast met een fysieke herkeuring als dat niet nodig is. Daarom vindt de ombudsman het belangrijk dat de gemeente altijd eerst actief nagaat binnen de gemeente én bij betrokkene of er gegevens bekend zijn waaruit blijkt dat de aanvrager nog steeds aan de criteria voor een gehandicaptenparkeerkaart voldoet. En dat daarna, in alle gevallen waarin de gemeente herkeuring noodzakelijk acht, standaard wordt nagegaan of fysieke herkeuring nodig is of dat met een minder belastende wijze van keuring (bijvoorbeeld dossieronderzoek) kan worden volstaan om tot een positief medisch advies te komen. De gemeente heeft daarbij de regie.

De ombudsman heeft de klacht getoetst aan het evenredigheidsvereiste en acht de klacht gegrond. De ombudsman doet de aanbeveling om de handelwijze rondom verlenging van een parkeerkaart aan te passen.

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Onderzoek door de ombudsman.....	3
3. De klacht	4
4. Wettelijk kader	4
5. Onderzoeksgegevens.....	5
6. Het oordeel van de gemeentelijke ombudsman.....	7
7. Aanbeveling	9

1. Aanleiding

Aanleiding voor dit rapport is een klacht van een inwoner van de gemeente Den Haag (hierna: verzoeker).

Verzoeker ontvangt op 22 mei 2020 een brief van de gemeente waarin wordt vermeld dat zijn gehandicaptenparkeerkaart op 18 augustus 2020 verloopt en dat hij voor een verlenging een nieuw sociaal medisch advies moet aanvragen. Hij wordt erop gewezen hoe hij aan het aanvraagformulier kan komen en wat de kosten van het advies zijn (€ 222,85).

In reactie daarop laat verzoeker de gemeente op 3 juni 2020 het volgende weten:

"Ik maak bezwaar tegen het opnieuw aanvragen van een sociaal medisch advies. Dit omdat mijn omstandigheden niet zijn gewijzigd. Mijn geamputeerde rechterbeen is nog steeds niet aangegroeid en mijn ernstige COPD (Gold III) is niet verbeterd, eerder verslechterd. Deze feiten en omstandigheden maken een herkeuring en de daarmee gemoeide kosten volstrekt overbodig. Ik moge u dan ook verzoeken de verlenging van de geldigheid van de gehandicaptenparkeerkaart voor inzittenden te honoreren, zonder verdere voorwaarden."

Op 9 juni 2020 stuurt de gemeente het verzoek tot verlenging van de gehandicaptenparkeerkaart door aan de GGD. Op 10 juni 2020 laat de gemeente verzoeker in reactie op zijn aanvraag weten dat en waarom deze niet binnen de termijn van 8 weken kan worden afgehandeld en dat de termijn wordt verlengd tot 16 weken.

Op 9 september 2021 laat verzoeker per mail aan de afdeling parkeervergunningen van de gemeente weten dat hij nog steeds geen beslissing heeft ontvangen terwijl de beslistermijn al ruimschoots is verstreken. En dat hij er daarom van uitgaat dat de gemeente zijn bezwaar honoreert en de kaart op korte termijn verlengt.

Op 10 september 2021 ontvangt verzoeker een reactie van een medewerkster van de afdeling parkeervergunningen op zijn mail:

"Wij kunnen uw aanvraag tot verlenging van een gehandicapten parkeerkaart in behandeling nemen zodra u via de GGD medisch gekeurd bent. Voor de beoordeling dient u de kosten voor de medische keuring over te maken naar de GGD".

Als verzoeker zich vervolgens tot de ombudsman wendt, vraagt de ombudsman de gemeente in eerste instantie, bij wijze van interventie, of er een oplossing mogelijk is. Kan er tegemoet gekomen worden aan de bezwaren van verzoeker tegen de verplichte herkeuring? Ook vraagt de ombudsman waarom er geen (persoonlijk) contact met verzoeker is opgenomen over de verlenging en nadat hij bezwaren had geuit tegen een nieuwe herkeuring.

In reactie daarop laat de gemeente weten dat er geen mogelijkheden zijn om verzoeker zonder herkeuring een nieuwe parkeerkaart te verstrekken. Daarbij beroept de gemeente zich op de ministeriële Regeling Gehandicaptenparkeerkaart.

De gemeente erkent dat er contact met verzoeker had moeten worden opgenomen nadat hij zijn bezwaren tegen de herkeuring had geuit. En ook nadat verzoeker op 9 september 2021 navraag deed. De gemeente legt uit waarom dit (per vergissing) niet is gebeurd door de betrokken medewerkers en biedt hiervoor haar excuses aan. Ook laat zij weten dat de betrokken medewerkers hierop zijn aangesproken en zijn geïnstrueerd om vergelijkbare situaties in de toekomst te voorkomen.

2. Onderzoek door de ombudsman

Vervolgens besluit de ombudsman om de klacht verder te onderzoeken, in aanmerking nemend de hoge leeftijd van verzoeker en zijn gezondheidstoestand zoals aan de ombudsman toegelicht. Dit onderzoek naar de klacht gebeurt in afstemming met de gemeente en de dochter van verzoeker. Verzoeker zelf is tijdens het onderzoek helaas overleden. Zijn dochter heeft de wens uitgesproken dat de gemeente van de klacht leert en deze zo nog van waarde kan zijn voor andere burgers. Zij is op haar verzoek verder niet betrokken bij het onderzoek.

Doel van het onderzoek is antwoord te geven op de vraag of de gemeente behoorlijk handelde door in geval van verzoeker een herkeuring door de GGD als voorwaarde te stellen voor het in behandeling nemen en beslissen op een aanvraag tot verlenging van zijn gehandicaptenparkeerkaart als passagier.

Om de klacht te onderzoeken heeft de ombudsman de informatie bestudeerd die verzoeker aan de ombudsman heeft verstrekt en met verzoeker en zijn dochter gesproken om de klacht toegelicht te krijgen en doel van de klacht helder(der) te krijgen. Daarnaast heeft de ombudsman de gemeente schriftelijk vragen gesteld. Ook is zij in gesprek gegaan met medewerkers van de afdeling HHO (Handhavingsorganisatie) Parkeervergunningen van de gemeente en GGD Haaglanden.

Op basis van alle informatie heeft de ombudsman een verslag van bevindingen opgesteld waar de gemeente op heeft kunnen reageren.

3. De klacht

In het kader van het onderzoek is de klacht als volgt geformuleerd.

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente voor de verlenging van zijn parkeerkaart een herkeuring¹ door de GGD als voorwaarde stelt. Zonder betaling (vooraf) vindt geen herkeuring plaats. Zonder herkeuring van de GGD neemt de gemeente geen besluit op de aanvraag tot verlening en zit verzoeker met een verlopen en onbruikbare gehandicaptenparkeerkaart. Dit vindt hij onredelijk. Hij stelt dat hij hierdoor onnodig op kosten wordt gejaagd omdat zijn medische situatie sinds de vorige keuring niet is verbeterd.

¹Met 'herkeuring' wordt in dit rapport bedoeld het geneeskundig onderzoek als bedoeld in artikel 2 lid

Hij geeft daartoe het volgende aan:

"Mijn handicap betreft een geamputeerd rechterbeen en een longaandoening (COPD, Gold III). Beide handicaps zijn (helaas) ongeneeslijk. Ze maken het mij onmogelijk mij lopend voort te bewegen. Voor vervoer ben ik afhankelijk van mijn echtgenote als mantelzorger. Bij herkeuring zal blijken, dat mijn geamputeerde been niet is aangegroeid en mijn longaandoening niet is verbeterd. Kortom een voorspelbaar ongewijzigde sociaal medische situatie. Onder deze omstandigheden ervaar ik het als stuitend, dat ik als gehandicapte onnodig op kosten wordt gejaagd voor verlenging van mijn Gehandicaptenparkeerkaart (voor inzittenden)".

4. Wettelijk kader

De ministeriële Regeling Gehandicaptenparkeerkaart bevat formele criteria op grond waarvan de gemeente een gehandicaptenparkeerkaart kan afgeven. Passagiers kunnen onder meer in aanmerking komen voor een gehandicaptenparkeerkaart als ze door een aandoening of gebrek een aantoonbare loopbeperking hebben van langdurige aard. En als ze daardoor met de gebruikelijke hulpmiddelen in redelijkheid niet zelfstandig een afstand van meer dan honderd meter aan een stuk te voet kunnen overbruggen en voor het vervoer van deur tot deur continu afhankelijk zijn van de hulp van een bestuurder. De kaart is maximaal 5 jaar geldig.

2 van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart (zie onder Wettelijk kader).

In artikel 2 van de Regeling Gehandicaptenparkeerkaart – voor zover hier van belang – staat:

"1. Een gehandicaptenparkeerkaart wordt niet afgegeven alvorens een geneeskundig onderzoek heeft plaatsgehad met betrekking tot de handicap van de aanvrager.

2. Een geneeskundig onderzoek kan achterwege worden gelaten indien:

a. Aan de aanvrager eerder een gehandicaptenparkeerkaart is verstrekt en aan de verstreckende instantie (gemeente; G.o.) bekend is dat de aanvrager nog steeds voldoet aan de in artikel 1 omschreven criteria.

b. Aan de aanvrager eerder een gehandicaptenparkeerkaart is verstrekt en de keurende instantie (GGD Haaglanden; G.o.) van oordeel is dat de aanvrager nog steeds voldoet aan de in artikel 1 omschreven criteria. (...)"

In 2008 is de ministeriële regeling Gehandicaptenparkeerkaart gewijzigd door het huidige art. 2 sub a toe te voegen. Uit de toelichting van de minister op deze wijziging² volgt dat met de wijziging is beoogd om de administratieve lasten voor de burger te verminderen. In deze toelichting staat o.a. het volgende:

"Het tweede lid is zodanig gewijzigd dat het geneeskundig onderzoek achterwege kan blijven als de verstreckende instantie (meestal de gemeente) over gegevens beschikt waaruit

² [Staatscourant 2008, 63 pagina 9, publicatie 1 april 2008](#)

duidelijk is dat het geneeskundig onderzoek niet nodig is, omdat de aanvrager nog steeds voldoet aan de geldende criteria. Dit kunnen bijvoorbeeld gegevens zijn waarover de gemeente in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning beschikt. Ook kunnen dit eerder van de keuringsinstantie verkregen gegevens zijn (bijvoorbeeld een keuringsrapport waaruit blijkt dat de handicap chronisch/onomkeerbaar is of eventueel langer dan vijf jaar zal aanhouden).

De gemeente kan hierdoor in voorkomende gevallen zelf bepalen dat de omstandigheden ten aanzien van de betrokken aanvrager niet zodanig zijn gewijzigd dat een geneeskundig onderzoek nodig is. Hierdoor hoeft niet meer zoals voorheen steeds eerst het oordeel van de keurende medische instantie te worden gevraagd en afgewacht.

Indien het bevoegd gezag niet over voldoende harde gegevens beschikt om zelf te kunnen vaststellen dat een geneeskundig onderzoek niet nodig is, dient, zoals voorheen, de keurende instantie hierover te oordelen. Deze instantie kan dit vaststellen op basis van eigen gegevens, of aan de hand van een nieuwe medische keuring. Op basis van het tweede lid, onderdeel b. (nieuw), kan deze instantie daarbij alsnog aangeven dat een geneeskundig onderzoek achterwege kan worden gelaten.”

5. Onderzoeksgegevens

Reactie van de gemeente

De gemeente stelt dat zij in deze zaak heeft gehandeld conform de ministeriële Regeling Gehandicaptenparkeerkaart.

Uit de regeling volgt volgens haar dat een herkeuring bij verlenging van een kaart verplicht is en zij daarbij geen keuzevrijheid heeft.

Zij stelt dat dat alleen anders is, als de GGD in haar sociaal medisch advies voor de vorige (te verlengen) kaart expliciet heeft vermeld dat geen verbetering of herstel te verwachten is in de (loop)beperkingen van de aanvrager. Op die situaties wordt bedoeld in artikel 2 lid 2 onder a. De gemeente verstrekt in die situatie een kaart die ze intern aanduidt als ‘permanente’ kaart. In alle andere gevallen (waarin de GGD dus niet expliciet heeft aangegeven dat geen verbetering te verwachten is), spreekt de gemeente van een ‘tijdelijke’ kaart. Het advies van de GGD is voor de gemeente dus leidend voor het toekennen van een gehandicaptenparkeerkaart en voor het onderscheid tussen een ‘permanente’ en ‘tijdelijke’ kaart. De gemeente kan dat advies niet negeren, want dit maakt deel uit van de verplichte criteria.

In het sociaal medisch advies dat de GGD gaf voor de kaart die verzoeker vijf jaar geleden kreeg, stond niet dat er geen verbetering te verwachten viel. Er stond juist dat vermindering van zijn beperkingen en herstel op termijn mogelijk is. Daarom moest er, aldus de gemeente, bij verlenging een herkeuring plaatsvinden. Zou de gemeente dat niet doen, dan zou zij afwijken van de ministeriële regeling en die mogelijkheid is er volgens haar niet.

De gemeente stuurt mensen die een ‘permanente’ kaart hebben een ander bericht bij het verlopen van de geldigheidsduur, dan mensen die een ‘tijdelijke’ kaart hebben.

Bij de eerste groep is verlenging een formaliteit en wordt alleen een nieuwe pasfoto gevraagd en hoeft er geen nieuwe aanvraag (via een aanvraagformulier) te worden ingediend.

De mensen die een ‘tijdelijke kaart’ hebben wordt, net als verzoeker, per brief meegedeeld dat ze een nieuwe aanvraag moeten doen en dat daarbij een herkeuring nodig is.

Overigens is de gemeente bezig met verschillende verbeteracties rondom de aanvraag voor een gehandicaptenparkeerkaart en -plaats naar aanleiding van het rapport “Maatwerk geparkeerd” van de Gemeentelijke ombudsman en Jeugdbondsman. In dat verband wordt ook gekeken naar de mogelijkheid om de aanvraag van de kaart mee te nemen in het keukentafelgesprek dat de WMO-organisatie met inwoners voert. De gemeente probeert zo toe te werken naar een meer integrale aanpak. Lastig daarbij is, dat de beoordeling van de aanvragen voor een gehandicaptenparkeerkaart nu is ondergebracht bij de HHO (DSB) en deze geen toegang heeft tot de gegevens van de WMO (OCW). In een breder traject, waarbij de GGD ook is aangesloten, gaat gekeken worden of uiteindelijk de beslissing op een aanvraag voor een gehandicaptenparkeerkaart overgebracht kan worden van de afdeling Parkeervergunningen naar de WMO. Daarnaast gaat in het kader van dit traject gekeken worden naar het feit dat op dit moment de burger eerst moet betalen alvorens er een (her-)keuring door de GGD plaatsvindt.

Reactie van de GGD

De GGD wijst erop dat de beslissing of iemand herkeurd moet worden bij de gemeente ligt. De GGD voert (als opdrachtnemer) de opdracht tot herkeuring uit.

De GGD ontvangt daartoe het aanvraagformulier voor (verlenging van) een gehandicaptenparkeer-kaart van de gemeente, zonder nadere specifieke opdracht. De aanvrager wordt uitgenodigd voor de herkeuring nadat hij de kosten daarvoor heeft betaald.

Na keuring geeft de GGD in het advies aan of er verbeteringen worden verwacht voor de toekomst. Als de GGD geen verbeteringen meer verwacht, vermeldt zij in het advies “herstel niet mogelijk”. Dan hoeft er bij verlenging na vijf jaar geen herkeuring plaats te vinden.

Het sociaal medisch advies wordt door de GGD-arts na de keuring ook besproken met betrokkene en deze moet aangeven of hij akkoord is met de verzending van het advies naar de aanvrager. De GGD stelt dat dat ook met verzoeker is gedaan toen hij in 2015 gekeurd werd. Er is toen in het advies opgenomen dat “herstel/verbetering nog mogelijk was”. Dit omdat een prothese en/of revalidatie in de vorm van fysiotherapie bijvoorbeeld een verbetering zou hebben kunnen opleveren in de zelfstandig af te leggen loopafstand gedurende de afgelopen vijf jaar.

De GGD neemt aan dat de arts verzoeker erop heeft gewezen dat de mogelijkheid van verbetering in de loopbeperking niet is uitgesloten en hij daarom bij verlenging van de kaart weer gekeurd moet worden.

Het is de vraag of iemand dat vijf jaar later nog onthouden heeft. Voor verzoeker zelf was het, zo constateert de GGD op basis van de klacht, vijf jaar later niet (meer) duidelijk dat hij ondanks zijn permanente handicap en beperkingen weer gekeurd moest worden. Mogelijk dat dit nog voorkomen kan worden als het sociaal medisch advies wordt meegestuurd bij de brief waarin staat dat de kaart moet worden verlengd, zo oppert de GGD. Nu komt het sociaal medisch advies van de GGD (alleen) in het dossier van de GGD en de gemeente.

De betrokkene krijgt het niet automatisch of standaard toegestuurd, maar kan wel een inzageverzoek doen.

De GGD geeft desgevraagd aan dat zij vraagt of iemand akkoord is met het sociaal medisch advies en met verzending daarvan aan de gemeente. Er wordt niet expliciet gevraagd of iemand akkoord is met de herkeuring. De GGD geeft wel ruimte voor gesprek hierover tussen arts en betrokkene.

Gevraagd of een fysieke herkeuring in situaties als die van verzoeker altijd nodig is, geeft de GGD aan dat zij mogelijkheden ziet voor alternatieven van een fysieke herkeuring, zoals dossieronderzoek (papierkeuring) of een digitale herkeuring via videobellen.

De GGD ziet dat het wenselijk is om, voordat de gemeente een aanvraag (tot verlenging) doorstuurt naar de GGD, een tussenstap te maken in het proces in de specifieke gevallen waarin iemand een permanente/chronische beperking heeft, maar er bij de eerste keuring bleek dat nog wel een verbetering mogelijk zou zijn in de loopbeperking en daarom een ‘tijdelijke kaart’ kreeg.

De tussenstap is dat de gemeente eerst nagaat of er al informatie bij de gemeente voorhanden is die ervoor zorgt dat er geen (fysieke) herkeuring nodig is en of zij herkeuring op een andere manier door de GGD laat plaatsvinden, bijvoorbeeld via dossieronderzoek of digitaal. De GGD kan op verzoek van de gemeente beoordelen of een fysieke herkeuring nodig is dan wel volstaan kan worden met een minder belastend alternatief.

Volgens de GGD gebeurt deze tussenstap nu soms in de praktijk, maar is het niet als vaste processtap opgenomen in de onderlinge samenwerking, tussen gemeente en GGD. De GGD stelt verder dat de gemeente op grond van de privacyregels (AVG) bij verlenging de aanvrager zelf niet mag vragen om (nieuwe) medische gegevens omdat de gemeente deze gegevens niet zelf mag interpreteren en/of verwerken. De burger mag wel uit eigen initiatief medische gegevens aandragen aan de gemeente. Maar medische gegevens moeten beoordeeld worden door een onafhankelijke medische professional (de GGD); de gemeente zelf mag die medische informatie niet beoordelen.

De GGD is betrokken bij de verbeteracties van de gemeente rondom de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart en -plaats. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om bij een eerste aanvraag of verlenging voor de gehandicaptenparkeerkaart, net als bij een WMO-aanvraag, een Keukentafelgesprek te voeren. Hiermee kan de feitelijke situatie rondom de medische situatie en beperkingen van iemand goed in kaart worden gebracht.

Bij dit keukentafelgesprek kunnen door de gemeente specifiekere vragen worden gesteld aan betrokkene. Deze informatie kan de gemeente tegelijk met het aanvraagformulier doorsturen naar de GGD. Hierdoor kan de GGD weer betere en specifiekere medische adviezen geven aan de gemeente.

6. Het oordeel van de gemeentelijke ombudsman

De ombudsman toetst deze klacht aan het vereiste van evenredigheid. Dit betekent dat de gemeente om haar doel te bereiken een middel kiest dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot het doel.

Het evenredigheidsbeginsel impliceert dat de gemeente burgers procedures dient te besparen die zinloos of onnodig zijn. Temeer als we te maken hebben met een doelgroep van veelal kwetsbare ouderen, chronisch zieken en gehandicapte burgers die zich toch al vaak geconfronteerd zien met een veelheid aan regels en stapeling van procedures om te kunnen voorzien in hun zorgbehoefte(n).

Het evenredigheidsvereiste brengt met zich mee dat de gemeente bij de beoordeling van de aanvraag voor verlenging van een gehandicaptenparkeerkaart nagaat - binnen de daarvoor geldende regels - of een herkeuring (nog) nodig is en zo ja, of de herkeuring fysiek moet plaatsvinden of op een andere, minder belastende wijze.

De ombudsman vindt dat de verlenging van een gehandicaptenparkeerkaart moet gebeuren op een wijze die voor de burger het minst belastend is en past binnen de bedoeling van de regelgeving. De gemeente moet over de aanvraag oordelen en heeft bij verlenging dan ook de regie. Waar voor verlenging naar haar oordeel geen herkeuring nodig is of dossieronderzoek volstaat om vast te kunnen stellen of (nog steeds) aan de criteria voor een gehandicaptenparkeerkaart wordt voldaan, moet de burger niet voor een herkeuring worden uitgenodigd. Een fysieke herkeuring kan, zeker voor een chronisch zieke burger, belastend zijn en brengt bovendien aanzienlijke kosten met zich mee.

Werkwijze verlenging

De gemeente baseert zich nu bij de vraag of herkeuring nodig is enkel en alleen op het advies dat de GGD bij de vorige keuring heeft afgegeven (en op basis waarvan de gemeente onderscheid maakt tussen permanente kaarten, waarbij geen herkeuring nodig is en tijdelijke kaarten, waarbij dat wel nodig is). Daarmee handelt zij niet in overeenstemming met de Regeling gehandicaptenparkeerkaarten. Maar ook stelt zij zich naar het oordeel van de ombudsman daarmee niet voldoende actief op.

Die actieve houding betekent dat de gemeente actief nagaat of er binnen de gemeente informatie voorhanden is waaruit duidelijk is dat de aanvrager nog steeds voldoet aan de geldende criteria voor een kaart. Die informatie kan, behalve uit het GGD-rapport van de vorige keuring, bijvoorbeeld ook blijken uit gegevens waarover de gemeente beschikt in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Dat de uitvoerende organisatie (HHO) volgens de gemeente nu geen toegang heeft tot de gegevens van WMO-organisatie, maakt dat niet anders. Het is aan de gemeente om te bepalen hoe zij het proces rond de beoordeling inricht. Maar dat laat onverlet dat zij actief moet nagaan of er gegevens bekend zijn waaruit blijkt dat de aanvrager nog steeds voldoet aan de criteria voor een gehandicaptenparkeerkaart.

En de actieve houding betekent ook, dat van de gemeente verwacht mag worden dat ze navraag doet bij degene wiens kaart verloopt. Uitgangspunt is immers dat een gehandicapte of chronisch zieke burger niet onnodig wordt belast en dat het verrichten van een herkeuring alleen plaatsvindt als het daadwerkelijk een toegevoegde waarde heeft.

Bovendien is voor een goede, weloverwogen beoordeling van de aanvraag van belang dat alle relevante feiten en omstandigheden in beeld zijn bij de gemeente. Van de gemeente mag daarom verwacht worden bij betrokkene te vragen of er informatie is (al dan niet binnen de gemeente) waaruit blijkt dat hij of zij nog steeds aan de criteria voor de kaart voldoet c.q. dat zijn situatie sinds de vorige keuring niet (in positieve zin) gewijzigd is.

De aanvrager kan, voor zover nodig, toestemming gevraagd worden medische gegevens die bekend zijn bij een andere dienst van de gemeente op te vragen. Dit bespoedigt de aanvraagprocedure en past daarmee binnen de bedoeling van de regelgeving.

Als voor de gemeente duidelijk is dat er noch bij haar, noch via de aanvrager actuele gegevens bekend zijn waaruit blijkt dat de aanvrager nog aan de criteria voldoet, dan moet - als tweede stap - beoordeeld worden of een fysieke herkeuring meerwaarde heeft en nodig is.

In de huidige werkwijze rond verlenging wordt niet standaard nagegaan of *fysieke* herkeuring nodig is, of dat kan worden volstaan met een voor de burger minder belastend onderzoek (zoals dossieronderzoek).

De GGD, die een keuring uitvoert, geeft aan dat zij bij een aanvraag voor een nieuwe kaart geen specifieke opdracht krijgt van de gemeente. Tegelijkertijd geeft de GGD aan dat deze (tussen)stap in de praktijk soms wel plaatsvindt, alleen (nog) niet standaard.

Nu de gemeente de regie heeft bij verlenging, is het aan haar om de procedure zo in te richten dat er wordt nagegaan of een fysieke herkeuring nodig is (nadat zij eerst zelf heeft beoordeeld dat een herkeuring nodig is).

Deze casus

In deze casus heeft de gemeente niet behoorlijk gehandeld. Zij heeft zich naar het oordeel van de ombudsman niet voldoende actief opgesteld om verzoeker onnodige procedures te besparen.

Noodzaak herkeuring onvoldoende onderzocht

Zo heeft zij onvoldoende gedaan om na te gaan of er informatie bekend is waaruit blijkt of verzoeker nog aan de criteria voor een kaart voldoet en of een (fysieke) herkeuring in geval van verzoeker meerwaarde heeft en

noodzakelijk is. Zij is alleen afgegaan op het advies van de vorige keuring door de GGD en heeft de aanvraag, zonder de noodzaak van een herkeuring verder te toetsen, doorgestuurd aan de GGD. Deze handelwijze was te beperkt gelet op de regelgeving alsmede de bedoeling van deze regelgeving.

Alternatieven voor fysieke herkeuring onvoldoende onderzocht

Ook heeft de gemeente onvoldoende gedaan om na te gaan of - in geval van verzoeker - dossieronderzoek (door de GGD) kon volstaan om vast te kunnen stellen dat aan de criteria voor een gehandicaptenparkeerkaart werd voldaan. De gemeente heeft een nieuwe en fysieke medische keuring als enige optie (en voorwaarde) voor verlenging van de kaart gehanteerd. Gelet op de door verzoeker geuite bezwaren tegen een fysieke herkeuring en de (reeds bestaande) mogelijkheden bij de GGD om ook minder belastende medische onderzoeken uit te voeren, had op dit punt een actievere en meer onderzoekende houding van de gemeente mogen worden verwacht.

Gebrek aan snel en persoonlijk contact

Bovendien heeft de gemeente te lang niet en niet inhoudelijk gereageerd op de berichten waarin verzoeker protesteerde tegen de herkeuring omdat zijn situatie verslechterd was. Het feit dat verzoeker eerst moest betalen voor een herkeuring en ook herkeurd moest zijn door de GGD, alvorens de gemeente zijn aanvraag in behandeling wilde nemen, heeft in dit geval tot een onnodige langdurige patstelling geleid.

Van de gemeente mag in dit soort situaties verwacht worden dat zij eerder persoonlijk contact opneemt om een patstelling en onnodige (bezwaar- en klacht-)procedures te voorkomen.

Tijdens het onderzoek heeft de gemeente erkend dat er persoonlijk contact met verzoeker opgenomen had moeten worden naar aanleiding van zijn bezwaar tegen de herkeuring. Ook heeft de gemeente actie ondernomen om te voorkomen dat dit een volgende keer weer gebeurt. Met instemming heeft de ombudsman daarvan kennisgenomen.

Gebrek aan transparantie en adequate informatie

Het is verder van belang dat de gemeente bij mogelijke verlenging transparant is naar betrokkene over het hoe en waarom van haar werkwijze. Zowel in het persoonlijke als schriftelijke contact. Bijvoorbeeld in de brief die wordt verstuurd als de geldigheid van de kaart verstrijkt. Voor betrokkene moet duidelijk zijn dat de gemeente nog gaat bepalen of een (fysieke) herkeuring nodig is en welke informatie daarvoor van belang is. Als de gemeente hierover transparant is en goed informeert, dan kan dat ook onnodige bezwaarprocedures voorkomen.

Oordeel: De klacht is gegrond vanwege strijd met het evenredigheidsvereiste.

Het voorgaande is ook aanleiding voor het doen van aanbevelingen.

7. Aanbevelingen

1. De ombudsman geeft de gemeente in overweging om in aanvulling op de verbeteracties die tijdens het onderzoek zijn aangekondigd, de procedure rond een mogelijke verlenging van een gehandicaptenkaart in te richten in overeenstemming met de overwegingen uit dit rapport.

Van belang daarbij is dat de gemeente zich actief opstelt en:

- a) altijd eerst nagaat binnen de gemeente én bij betrokkene of er gegevens zijn waaruit blijkt dat de aanvrager nog steeds aan de criteria voor een gehandicaptenparkeerkaart voldoet, en
- b) vervolgens, in alle gevallen waarin de gemeente herkeuring noodzakelijk acht, standaard wordt nagegaan of fysieke herkeuring nodig is of dat met een minder belastende wijze van keuring kan worden volstaan om tot een positief medisch advies te komen.

2. Ook geeft de ombudsman de gemeente in overweging om transparant te zijn over haar werkwijze bij verlenging van de kaart en burgers hierover adequaat te informeren.

Voor de betrokken burger moet duidelijk zijn dat de gemeente voor een mogelijke verlenging actief zal nagaan of een fysieke herkeuring nodig is, hoe zij dat zal doen en welke gegevens daarvoor relevant zijn.

Yvette Nass
Plv. Gemeentelijke Ombudsman en
Jeugdbombudsman Den Haag en
Leidschendam-Voorburg

